

Harry Harkimo liik

Kirjallinen kysymys sähkön hinnasta

Eduskunnan puhemiehelle

Pörssisähkön hinta on korkea, siirtomaksut nousevat ja lisäksi tehomaksua suunnitellaan. Päättäjät ovat tehneet valintoja, joista kuluttajat maksavat. Talvi yllätti Suomen energiahuollon, kun pakkasen paukkuu eikä tuule. Ja vaikka tuulisi, tuulivoimaloiden potkurit ovat jäässä, jolloin Suomen sähkön saanti on Ruotsin vesivoiman varassa. Pörssisähkö on maksanut enimmillään yli 40 senttiä kilowattitunnilta. Suoralla sähköllä tai erilaisilla pumpuilla talojaan lämmittävät ovat kohtuuttomassa tilanteessa. Ei ole kuluttajien tai yrittäjien vika, että tuulivoimaloiden lavat jäätyvät ja sähkön hinta poukkoilee. Suomen epävakaa sääolosuhteet tuskin ketään yllättävät, sähkölasku sen sijaan kyllä. Sähkö, vesi ja lämpö ovat perusasioita, jotka tulee olla kaikkien saavutettavissa. Niillä ei pidä tehdä lyhytnäköistä liiketoimintaa.

Tuulivoimaloiden teoreettinen teho alkaa olla merkittävä, mutta tyynellä säällä tehot putoavat. Sähköverkko puolestaan tarvitsee jatkuvasti tasaisen tehon. Pakkasella lavat jäätyvät ja silloin tarvitaan säätövoimaa, jotta sähköverkon teho pysyy tasaisena. Ilman ruotsalaista vesivoimaa meillä olisi ollut kylmää ja pimeää.

Meillä pitäisi olla enemmän ydinvoimaa. Valtio omistaa enemmistön Fortumista, joka oli edellisellä kerralla hakemassa lupaa Loviisaan. Lupaa ei kuitenkaan myönnetty. Sama Fortum myi aikanaan sähkön siirtoverkot Carunalle, minkä jälkeen kuluttajien siirtomaksut ovat nousseet tasaisen varmasti koko Suomessa.

Sen lisäksi, että sähkön siirtoverkot on myyty ja tuulivoima ei kestä sään vaihtelua, ollaan kuluttajien kukkaroa keventämässä vielä datakeskuksilla.

Datakeskukset kuluttavat paljon sähköä, joka on datakeskuksille erittäin edullista. Suomalaiset veronmaksajat sen sijaan maksavat sen sekä sähkölaskuissa että veroina. Vaikka Orpon ja Purran hallitus perui datakeskusten sähkön veroalennuksen, lupaa se muuta tukea saman verran kuin niiden sähkön hinta nousee. Suomen sähköntuotanto on rakennettu niin, että datakeskukset kyllä saavat sähkönsä kiinteällä hinnalla. Sitten on vielä vihreä siirtymä ja datakeskukset. Fortum, Helen ja muut energiayhtiöt sulkevat kivihiihivoimaloitaan, mutta turvatakseen tasaisen sähkönsaannin datakeskukset rakentavat takapihoilleen saman verran dieselvoimaloita minkä tarvitsevat sähkötehoa.

Suomi tarvitsee investointeja, mutta ei hinnalla millä hyvänsä. Datakeskusten ja kaikki muut suorat tai epäsuorat yritystuet pitäisi saada minimiin ja panostaa yritysverotukseen. Ensi vuoden alkuun suunniteltu kaavamainen yhteisöveron alennus pitäisi perua, sillä se valuu osinkoina

Kirjallinen kysymys KK 494/2025 vp

suurten pörssiyhtiöiden omistajien taskuihin. Yhteisöveroa olisi pitänyt alentaa 15 prosenttiin ja kohdistaa investoiviin yrityksiin. Tällainen malli houkuttelisi Suomeen yrityksiä, kuten Irlannissa on käynyt, kun yhteisövero alennettiin.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Mitä hallitus aikoo tehdä pörssisähkön hinnan käsittämättömälle vaihtelulle,

mitä hallitus aikoo tehdä, jotta kuluttajille ja yrittäjille pystytään takaamaan kohtuuhintainen sähkö,

mitä hallitus aikoo tehdä, jotta Suomi olisi jatkossa omavarainen sähkön suhteen,

mitä hallitus aikoo tehdä varmistaakseen sähkön tasaisen tuotannon,

Suomi tarvitsee säätövoimaa — millä tavoin hallitus aikoo sitä järjestää,

miksi valtio ei ole varautunut tilanteisiin, missä sähkön tuotanto ei riitä,

millä taataan riittävä sähkön tuotanto, jos datakeskukset tulevat,

miten datakeskuksien vaikutus sähkön kulutukseen ja suomalaisten sähkölaskuun on mietitty ja

miten datakeskuksien tarvitsema teho pystytään takamaan?

Helsingissä 30.1.2026

Harry Harkimo liik